

CESTA hrdinov SNP

Adam Frkáň

 DAJAMA

edícia
KS

CESTA

hrdinov SNP

Adam Frkáň

CESTA hrdinov SNP

1. vydanie, 2024

Autor textu: Adam Frkáň

Editor a zodpovedný redaktor: Daniel Kollár

Fotografie: Adam Frkáň, Ján Lacika, Daniel Kollár, Dušan Haver a František Turanský

Grafická úprava: Marianna Lázničková

Jazyková korektúra: Rút Facunová

Tlač: NIKARA, Krupina

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA ako svoju 388. publikáciu.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná v akejkoľvek forme bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8136-165-4

RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA, Karloveské rameno 4B, 841 04 Bratislava,
tel.: +421 (2) 446 317 02, info@dajama.sk, www.dajama.sk

Obsah

Slovo na úvod	4
Od hradu k hradu (Malé Karpaty)	7
Podbradlianskym krajom (Myjavská pahorkatina)	23
Slovensko-moravským pomedzím (Biele Karpaty)	29
Cez najkrajšie vrchy (Strážovské vrchy)	41
Cez tri pohoria (Strážovské vrchy, Malá Fatra a Žiar)	53
Pustými horami (Žiar a Kremnické vrchy)	59
Cez výhľadové kopce (Veľká Fatra)	71
Najkrajšou hrebeňovkou (Nízke Tatry)	77
Okrajom Slovenského raja (Slovenský raj)	97
Cez Skalisko (Volovské vrchy)	103
Cez Jánošíkovu baštu (Čierna hora)	121
Pod šarišskú dominantu (Šarišská vrchovina)	125
Za pamiatkami UNESCO (Čergov)	131
K slovensko-poľskej hranici (Nízke Beskydy)	141
Záver	156
28 dní na trase	157
Literatúra	158
Register	160

Slovo na úvod

Cestu hrdinov SNP som bližšie začal registrovať v roku 2021 a zároveň som sa s ňou v tom období aj začal zoznamovať. Sledoval som videá na YouTube (kanál VON – Vitality, Outdoor, Nature), kde chlapi prešli túto cestu v hroznom počasi a na východnom Slovensku v permanentnom daždi. Sledoval som to s úžasom a rešpektom a hltal som tieto informácie vždy, keď sa dalo. Bol som taký fanatik, že som niektoré obľúbené videá mal nasledované aj viac než 15-krát, ale stále ma bavili a priniesli mi nové poznatky. Zlomilo sa to však o rok neskôr, keďže som sa nazdával, že je pre mňa táto cesta stále vzdialená a že to skúsím o pár rokov, ak vôbec.

Nakoniec, bez varovania a bez výstrahy, prišiel v máji roku 2022 návrh prejsť istú časť tejto cesty – konkrétne Duklianský úsek spojiť s „poznávačkou“ okolia. To nakoniec nevyšlo presne podľa predstáv, avšak tieto smelé plány nás v júli 2022 nasmerovali pod Devín. A tu sa začalo naše veľké dobrodružstvo.

Príprava na cestu

Na celej ceste je jedna z najkľúčovejších vecí hmotnosť batoha. S obrovským a ťažkým batohom sa tých 28 dní kráča zložito, náročne a je to doslova peklo. Treba rozmýšľať pragmaticky a brať si len nevyhnutné veci. To je aj recept na úspech.

Paradoxom je, že pri balení zistíte, že to, čo si zbalíte napríklad na nejaký trojdňový prechod, vám bude stačiť aj na mesačný výlet. Dve tričká, maximálne tri. Nohavice, dlhé i krátke, s tým že výhoda je ich mať spojitelné. Dva, možno tri páry ponožiek, čelovka, toaletný papier, power banky na mobil (ak ste rovnako ako ja vášnivý dokumentarista svojich ciest), lekárníčku, ktorá bude obsahovať nevyhnutné lieky – paralen, ibalgin či niečo na žalúdok a proti bolesti. Fajn sú

Dlhé roky na hory chodím práve s otcom

mastičky na nohy a otlaky, obvaz a všetko, čo aj na bežných túrach v prípade potreby v správnom batohu nesmie chýbať. Pribaliť si podľa potreby môžete mapu (ja som so sebou stále nosil aj knižnú publikáciu a hoci to nie je veľmi praktické, tak veľmi často som zabíjal nudu jej čítaním, čiže posúďte sami). Mikina a vetrovka spolu s pršiplášťom a dobrými (ideálne nepremokavými) topánkami sú taktiež základ úspechu. No a samozrejme najdôležitejšie dve veci: karimatka (odporúčam vopred vyskúšať) a spací vak.

Do potrebnej výbavy by som zaradil aj celtu, ktorá takmer nič neváži, ale vie byť veľmi nápomocná. Napríklad na hrebeni Nízkyh Tatier, kde padá vlhká rosa temer každé ráno, to je nenahraditeľná súčasť výbavy. Stan je večná debata medzi diaľkovými chodcami, ale ja sa nazdávam, že pod holým nebom alebo prístreškom možno nemenej dobre prenocovať a myslím si, že stan je na tejto ceste asi až zbytočný luxus. Avšak, nikoho týmto nenavádzam na to, ako sa zbalieť a čo si vziať. Mali by to byť všetko veci, ktoré aj bežne na turistiku používame a sú nám blízke. A hlavne, balme sa s rozumom. Treba si uvedomiť, že každá vec niečo váži a na chrbte ju ucítite.

Podakovanie

Samozrejme, že takáto kniha si zaslúži aj podakovanie ľuďom, bez ktorých by som na Ceste hrdinov SNP neprešiel ani meter. Patria sem najmä rodičia a blízki priatelia, ale aj mnohí ľudia na sociálnych sieťach, ktorí mi dávali cenné rady a odporúčania, na aké miesta si dať pozor a aké miesta počas cesty rozhodne nevynechať. Veľmi si to od každého jedného vážim, ale ak mám povedať tri mená, ktorým patrí špeciálna vďaka, tak sú to rozhodne obaja rodičia a kamarát Mišo. Všetci traja so mnou istú časť cesty aj prešli – najväčšiu teda otec, ktorý bez nejakých drobných prešiel okolo 700 kilometrov, mama sa zapojila tiež do pekných, ale náročných úsekov, no a Mišo to potiahol najmä na miestach, kde to bolo asi najkľúčovejšie. Náš spoločný hrebeň Kráľovohoľských Tatier bude navždy veľký zážitok, ale i skúsenosť, a momenty zažité na tomto hrebeni si v súvislosti s Cestou hrdinov SNP budem pamätať naozaj dlho. Rovnako krásny bol aj hrebeň východnej časti Volovských vrchov zdolávaný opäť vo dvojici, kde si človek hodiny a hodiny užíval ticho a divočinu. Práve pre tieto momenty je Cesta hrdinov SNP taká výnimočná a práve preto som sa rozhodol publikovať môj cestopis.

Hoci si o sebe nemyslím, že som nejaký výnimočný človek, mám pocit, že som iný ako veľká časť mojich rovesníkov. Spolu s Mišom sme napríklad dlhé hodiny v Tatrách alebo Slovenskom rudohorí riešili, prečo sa tak veľmi odkláňame od súčasných 16-, 17- či 18-ročných ľudí? Naša odpoveď znie asi takto – ľuďom našej generácie je ľahšie sa na veci pozrieť povrchno a doma z gauča hodnotiť celý svet bez toho, aby videli čo i len malý kúsok z neho. Stojím si za tým, že ten pravý svet, v ktorom dávno-pradávnो žili naši predkovia, je ukrytý tam vonku a stále kdesi na nás čaká. Žiaľ alebo našťastie je málo takých, ktorí by opustili dobrovoľne svoju komfortnú zónu a formou akéhokoľvek pohybu by spoznávali okolitý svet. Ten ich svet je totižto len svetom s ilúziami a falošnými predstavami o tom, čo sa aj tak nestane, alebo je to minimálne nepravdepodobné. Treba žiť v realite, ale zároveň si nájsť v živote niečo, čo nás aj na tom možno najväčšom dne našej existencie odrazí nahor. Sme tu podľa mňa príliš krátko na to, aby sme sa zamýšľali nad tým, či to, čo idem urobiť, je hlúposť alebo nie. Prosto to urob a ostatné nechaj na život, ten si s tým už nejako poradí. Treba mať vieru v to, čo idem robiť a hlavne vieru v seba samého...

Bez otca by som cestu ani nezačal ani nedokončil

Od hradu k hradu

Peší turista, ktorý vyštartuje na diaľkový pochod Cestou hrdinov SNP od západu na východ, začína od hradu Devína a kráča až po Brezovú pod Bradlom po červeno značkovanej Štefánikovej magistrale vedúcej väčšinou po hrebeni Malých Karpát. Toto pohorie opustí až za hradom Dobrá Voda.

Malé Karpaty

Prvým pohorím na trase sú Malé Karpaty, ktoré sú situované na západnom Slovensku a ponúkajú viacero nádherných peších turistických i cykloturistických trás. Ich najvyšším vrcholom sú Záruby, ktoré na trase z Devína na Duklu slávnostne završujú prechod prvého pohoria. K ďalším zaujímavým vrcholom na trase Malými Karpatmi patrí Kamzík, Vápenná (Roštún) či Vysoká, avšak v pohorí sa nachádza aj mnoho iných turistických zaujímavostí, napr. jediná sprístupnená jaskyňa západného Slovenska – Driny. Malé Karpaty sú pre veľké množstvo cyklotrás nazývané aj rajom cyklistov. Pritom však nejde o rozlohou malé pohorie, čo by

z názvu možno mohlo vyplývať. Ich horské pásmo sa tiahne v úctyhodnej dĺžke 100 kilometrov – začína sa v Bratislave a siaha až k Novému Mestu nad Váhom. Šírka pohoria je však relatívne malá. Vo svojom najširšom mieste medzi Lozornom a Svätým Jurom má iba okolo 16 kilometrov, v najužšom mieste medzi Čachticami a Prašníkom nedosahuje ani tri kilometre. Výškové rozpätie pohoria siaha od 132 metrov pri Dunaji až po 768 metrov na vrchu Záruby. Napriek nízkej nadmorskej výške pôsobia Malé Karpaty mohutne, lebo sa zdvíhajú zo širej roviny. Najzreteľnejšie to badať na styku pohoria s Podunajskou a Záhorskou nížinou, kde kopce od úpätia vystupujú o 450 až 550 metrov.

◀ Pamätník Brána slobody pod hradom Devín

Turistický chodník v Malých Karpatoch

Devín - Biely kríž (1. deň)

Trasa prvého dňa je náročnejšia svojím chodeckým profilom najmä v úvodných hodinách. Prechádzame však veľmi príjemným terénom s výborným značením takmer na celej trase. Netreba ale zabúdať na fakt, že väčšinu dňa lemujeme mestské časti Bratislavy, a tak orientácia môže byť na niekoľkých úsekoch mäťuca. Prevýšenie na nej tvorí z Devína na rázcestie na Devínskej Kobyle približne 350 výškových metrov. Neskôr trasa najnižšie klesne do nadmorskej výšky 155 metrov v Mlynskej doline, aby vystúpila o takmer 250 výškových metrov na Kamzík, na ktorom je aj možnosť ubytovať sa. Turista sa neskôr dostane ešte o takmer 100 metrov vyššie na Biely kríž, kde sa aj končí naša prvá etapa.

Pod starobyľým hradom stojím na začiatku našej 770 kilometrov dlhej cesty naprieč Slovenskom. V podstate sa všetko zbehlo tak rýchlo, že si vôbec neuvedomujem, čo práve robím. To, čo ma čaká, síce tuším a trochu aj viem, no radšej sa nepozieram do máp a nejako mimoriadne sa nestresujem. Mojou jedinou úlohou ďalších dní je kráčať a tak to aj vnímam. Vyrážame spolu s otcom na prvý výhľadový a vrcholový bod – Devínsku Kobylu. Výstup na ňu je prvým regulárnym výstupom a príjemný les a výhľady z vrcholu

sa nám na začiatku putovania veľmi páčia. Zo samotného turistického rázcestia odporúčam zájsť kúsok ďalej k rozhľadni, ktorá bola postavená a sprístupnená pre verejnosť v roku 2020. Z nej krásne vidíme susedné štáty Česko a Rakúsko, ako aj najbližšie ciele cesty – Karlovu Ves a televíznu vežu na Kamziku. Po návrate na červenú sa „spustíme“ zostupovou cestou k Dúbravke. Pokračujeme po lesných chodníkoch cez Dúbravskú hlavicu ponad Dúbravku až do ďalšej bratislavskej mestskej časti Karlova Ves. Z lesa vyjdeme na

Časový rozvrh:

Devín, hrad (145 m), ⬆️ 350 m, ⬇️ 5 m, ⌚ 1.20 hod.

Devínska Kobyla, rázcestie (495 m), ⬆️ 175 m, ⬇️ 375 m, ⌚ 1.50 hod.

Karlova Ves (210 m), ⬆️ 85 m, ⬇️ 140 m, ⌚ 0.55 hod.

Mlynská dolina (155 m), ⬆️ 115 m, ⬇️ 35 m, ⌚ 0.35 hod.

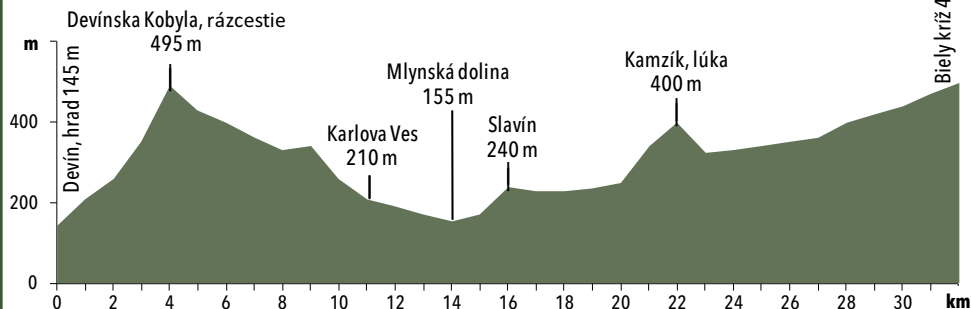
Slavín (240 m), ⬆️ 305 m, ⬇️ 145 m, ⌚ 1.45 hod.

Kamzík, lúka (400 m), ⬆️ 355 m, ⬇️ 255 m, ⌚ 2.45 hod.

Biely kríž (498 m)

Spolu: 32 km, ⌚ 9.10 hod., ⬆️ 1 385 m, ⬇️ 955 m.

Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom: 353 m.

Rozhľadňa na Devínskej Kobyle

konci sídliska Kútiky. Červené značky nás privedú ku schodom, ktoré sa zvažujú do záveru Líščieho údolia. Nájdem tu rekreačný

Hrad Devín

park, kam chodievajú miestni obyvatelia väčšinou na prechádzky s deťmi.

Lesík v Líščom údolí je úzky a zakrátko z neho vyjdeme pred Mlynskou dolinou. V Mlynskej doline sa nachádza študentský areál, kde sú ubytovaní vysokoškoláci. Po pravej strane máme najväčší bratislavský cintorín Slávičie údolie a o 200 metrov ďalej budovu RTVS. Za budovou televízie vedie turistická trasa po nadchode nad diaľnicou a pokračuje ďalej smerom na Slavín.

Slavín

Jedna z dominant Bratislavy je vyhľadávaným miestom najmä pre svoju polohu, pretože z terás Slavína je krásny výhľad na celú Bratislavu. Na Slavíne stojí pamätník na počesť sovietskych vojakov padlých počas druhej svetovej vojny. Bol postavený v rokoch 1957 až 1960 a pre verejnosť ho odhalili 4. apríla 1960 (výročie oslobodenia Bratislavy). Centrálnu časť pamätníka tvorí obradná miestnosť, ktorej súčasťou je aj 39,5 metra vysoký monument v tvare obelisku. Na jeho vrchole sa nachádza socha sovietskeho vojaka vztyčujúceho vlajku (dielo slovenského sochára Alexandra Trizuljaka).

Ide o naozaj krásne i pokojne pôsobiace miesto a tento pomník patrí medzi najkrajšie pamätníky druhej svetovej vojny ležiace na území Slovenska. My sme si jeho pekné okolie takisto patrične užili, no v hlave už máme myšlienky na dva výstupy, ktoré nás onedlho čakajú. Prvým bude výstup na Kamzík, kde sa nachádza známa televízna veža. Ešte pred samotným Kamzikom miňame na tzv. Americkej lúke rozhladňu a onedlho sa môžeme občerstviť v kaviarni či reštaurácii na Kamziku alebo v okolitých stánkoch najmä pri Cvičnej lúke. Od bufetov v hornej časti Cvičnej lúky vidieť ponad malokarpatské lesy na šire roviny Podunajskej nížiny. Cvičná lúka v zime slúži menej náročným lyžiarom, v lete je tu obľúbenou atrakciou bobová dráha.

V tejto časti Malých Karpát sa ako pavičiny tiahnu nielen pešie, ale aj cykloturistické trasy. Turistický chodník opúšťa lúku a smeruje k rázcestiu Pod Chlmcom. Pokračuje bukovým lesom povedľa krytého odpočívadla k smerovníku Tri duby a popri Máriinom prameni prichádza k rázcestiu na

Výklenková kaplnka pod Kamzikom

Na Slavíne

Peknej ceste s názvom Spariská. Tu chodník na dlhšom úseku strieda asfaltová lesná cesta. Vedie okolo prameňa Zbojnička, ktorá je zaujímavou vyvierackou. Pri pití vody, a to nielen z nej, sa však treba riadiť aktuálnymi informáciami od hygienikov, ktoré sa uvádzajú na tabuľkách pri turisticky frekventovaných studničkách s jednoznačným pokynom: pitná alebo nepitná. Keď takáto tabuľa pri prameni nie je, radšej vodu nepime. Od studničky ďalej pokračujeme k Dolnému Červenému krížu, kde je aj kryté odpočívadlo. Tí, ktorí majú spací vak, tu nájdú aj vhodné miesto na prenocovanie, ostatných čaká ešte krátky presun na Biely kríž, kde sa križuje niekoľko turistických ciest.

Biely kríž je pre obyvateľov Bratislavy notoricky známym miestom vďaka nespočetnému množstvu cyklotrás, ktoré „dodávajú“ tomuto miestu nielen peších turistov, ale najmä cykloturistov. My sa ako správne vyčerpaní „SNP-čkari“ ideme zložiť na lúku, rozkladáme spacie vaky a zaspávame pri chate Klinec, kde sme si dali aj parádnú

Odporúčania

Občerstviť sa môžeme na viacerých miestach na trase i mimo nej. My sme sa dobre a lacno naobedovali v Slávičom údolí, kde bola priamo na trase výborná reštaurácia s názvom Idyla. Bol to však náš výber, občerstviť sa možno aj v mnohých iných zariadeniach. S pitnou vodou nie je počas tohto dňa žiadny problém, pretože nabrať si ju môžeme na rôznych miestach. Keďže trasa prvej etapy vedie lesom nad Bratislavou, dá sa na viacerých miestach odbočiť i do mesta. Na trase za Kamzíkom nájdeme niekoľko krytých odpočívadiel a jedno z nich stojí aj na Bielom kríži. Keďže sú tu v prevádzke dva bufety, môžeme tu ukončiť prvú etapu nášho putovania naprieč Slovenskom. Turisti majú možnosť prenocovať v chate Klinec alebo bivakovať pod holým nebom.

a hutnú večeru. Odporúčame však tiež ponuku bufetu Občerstvenie u Kocmundu, aj tu si labužníci prídu na svoje.

Biely kríž

Ide o označenie historického objektu horárne v lesoch Malých Karpát v katastrálnom území obce Svätý Jur. Na tomto mieste nájdeme budovy horárne (nespoliehajme sa však na to, že sa v nich ubytujeme) a kresťanské symboly – biely kríž a sošku Panny Márie. Od bratislavskej mestskej časti Rača je toto miesto vzdialené takmer 5 kilometrov. Kúsok od Bieleho kríža sa nachádza vrch Sakrakopec, kde v roku 1966 padlo lietadlo bulharských aerolínií, pričom zahynulo všetkých 82 ľudí na palube. K miestu nešťastia nás z Bieleho kríža nasmeruje ukazovateľ.

Lúka a horáreň na Bielom kríži

Biely kríž – Amonova lúka (2. deň)

Podľa kilometrov a rozpisu je táto trasa najnáročnejšia na ceľ našej ceste. Ide o veľmi dlhú a fyzicky namáhavú túru, ktorá dá zabrať nášmu duchu i telu. Ja osobne som dovtedy neprekonal za jeden turistický deň viac ako 35 kilometrov, a tak to bol pre mňa krst ohňom i akási skúška odvahy. Pozor si treba dať na letné horúčavy a nedostatok prameňov i miest na občerstvenie. Ani v cieli našej cesty nemáme možnosť sa nijako občerstviť, ba čo viac, prameň, ktorý je zaznačený na mapách a reálne sa aj nachádza na Amonovej lúke, nebol pri našom príchode vôbec optimálny. Stará a smradľavá voda v studni nie je naozaj lákavá ani pre diaľkového turistu v núdzi. V každom prípade náročnosť druhej etapy spočíva práve v jej dĺžke. V nepriaznivom počasí však môže mokrý terén sťažiť prechod cez Vápennú, najvyšší vrchol tejto etapy. Komplikácie v podobe značenia chodníkov nie sú žiadne, problémovnejší môže byť iba prechod hrebeňom Vápennej.

Po výdatnom spánku sa na Bielom kríži budíme už o piatej ráno, svižne si balíme veci, v hlave rekapitulujeme včerašok a zároveň kalkuluje, ako dlho pôjdeme do nášho dnešného cieľa. Vieme, že nás čaká riadna skúška a začať treba čo najskôr. To sa nám darí a skoro ráno sme v lese prvými turistami. Od Bieleho kríža začíname šliapať po asfaltovej lesnej ceste smerom na

východ, avšak po pár metroch odbočíme na lesnú cestu, ktorá je dobre značená. Onedlho po pravej strane uvidíme meteorologickú stanicu Malý Javorník.

Asi po polhodine prejdeme v tesnej blízkosti vzácneho slatinného rašeliniska Jurské jazero, ktoré má ešte dostatok vody, lebo ho dopĺňa potočný prítok. Jazero má rozmery asi 30 × 85 metrov. Po jeho okraji rastú

Časový rozvrh:

Biely kríž (498 m), ↗ 325 m, ↘ 255 m, ⌚ 2.50 hod.

Tri kamenné kopce (570 m), ↗ 130 m, ↘ 175 m, ⌚ 1.15 hod.

Pezinská Baba (527 m), ↗ 360 m, ↘ 183 m, ⌚ 1.50 hod.

Skalnatá (704 m), ↗ 205 m, ↘ 299 m, ⌚ 1.40 hod.

Panské uhlišká (600 m), ↗ 587 m, ↘ 440 m, ⌚ 3.00 hod.

Vápenná (752 m), ↗ 90 m, ↘ 282 m, ⌚ 1.20 hod.

Amonova lúka (560 m)

Spolu: vzdialenosť 41 km, ⌚ 11.55 hod., ↗ 1 697 m, ↘ 1 634 m.

Prevýšenie medzi najvyšším a najnižším bodom: 482 m.

Jurské jazero

vodomilné rastliny a kry a od chodníka vzdialenejšia strana jazera sa už zmenila na trasovisko a rašelinisko zarastajúce trávou.

Na vrchu Somár

O ďalšiu polhodinu prideme k ukazovateľu s označením lokality Salaš (560 m), ktorá je predzvesťou dlhého stúpania na vrch Somár (638 m) začínajúceho sa už od rázcestia Kozí chrbát.

Zakrátko už vidíme čiastkový cieľ našej dnešnej dlhej cesty – Pezinskú Babu. Počas prvých ranných 16 kilometrov panuje v lesoch Malých Karpát obrovský pokoj a na týchto úsekoch si cestu naozaj veľmi užívam. Pred Pezinskou Babou ešte prichádza menej príjemný blatistý zostup k sedlu, no potom už hľadáme občerstvenie a zároveň možnosť na doplnenie zásob pred vyše 40-kilometrovým úsekom bez jedla a vody.

Pezinská Baba

Sedlo v hlavnom hrebeni Malých Karpát sa nachádza nad mestom Pezinok (východným smerom) a dedinou Pernek (západným smerom). Sedlom prechádza cesta z Malaciek do Pezinka a rovnako tak naša červeno značkovaná Štefánikova magistrála ako súčasť Cesty hrdinov SNP (E8). V sedle sa nachádza rekreačný areál, ktorý má azda svoje najlepšie roky už za sebou, avšak stále slúži peším turistom i cyklistom.

Na Skalnatej

Na Pezinskej Babe sa občerstvíme v miestnom penzióne a tento fakt sa v neskoršom pokračovaní Malými Karpatmi ukáže ako ohromne dôležitý. Z Pezinskej Baby prechádzame do lesných partií, ktoré sú v horúčavách veľmi sympatické, no stúpania sú celkom neľútostné. Napríklad taký vrch Čmeľok, ktorý zdolávame onedlho, nám poriadne rozmasíroval lýtka svojím stúpaním. Stúpanie pokračuje aj na Skalnatú (704 m), z ktorej sa nám naskytnú pekné pohľady na zvyšné pokračovanie hrebeňa Malých Karpát. Názvu Skalnatá je však jej vrchol veľa dlhší, pretože už som videl jednoznačne skalnatejšie vrcholy ako práve tento (aj neďaleká Vápenná či Záruby „by vedeli o tom hovoriť“). Na druhej strane sa však oplatí rozhliadnuť sa tu po okolí. V jasnom počasí sú z tohto miesta naozaj veľmi pekné výhľady na bohato zalesnené Malé Karpaty a ich najvyššie tri vrcholy – Vysokú, Vápennú a Záruby. Všetky tri ako na dlani!

Kľúčové rázcestie sa nachádza asi polhodinu chôdze za Skalnatou v sedle Čermák, kde si môžeme dlhú etapu skrátiť a po žltej

značke zísť na Zochovu chatu alebo sa aspoň občerstviť v chate Pod lesom. My sme tak urobili a nabrali sme si tiež v neďalekom

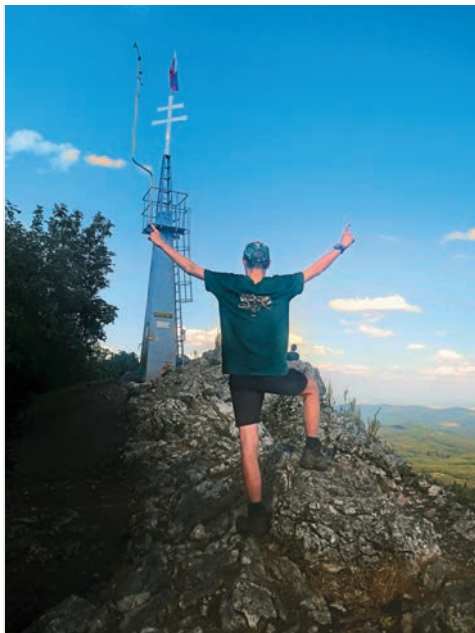
Prameň pod Čermákovou lúkou

prameni vodu, ktorá nám vydržala aj na ďalší deň putovania. Ide o naozaj kľúčové rozhodnutie, lebo ďalej už budeme mať možnosť len zísť do okolitých dedín a teda mimo červenú značku, najbližšie napr. do obce Sološnica.

Zo sedla Čermák pokračujeme po červenej značke do sedla Hubalová a na rázcestie Panské uhľiská. Od rázcestia pôjdeme po mierne zvlznenom teréne k Taricovým skalám, kde síce nie je žiadny smerovník, ale tento vápencový útvar zaručene neunikne našej pozornosti. Ukazovateľ nájdeme až v sedle Skalka, do ktorého sprava prichádza aj chodník s modrým značením.

Po červenej značke zostúpime Sološnicou dolinou, odkiaľ prichádza následné strmé a dlhšie stúpanie na vrch Vápenná. Je to dosť demotivujúce, keď má človek za sebou 35 kilometrov neustále v pohybe a nasleduje ešte nemilosrdný výstup a technický zostup z Vápennej. Paradoxom je, že sa mi šliape fakt výborne a Vápenná „padla“ za celkom krátky čas. Zvládnuť pritom musíme pomerne veľké prevýšenie (z 375 metrov

Rozhľadňa na Vápennej

musíme vyjsť až do výšky 752 metrov), avšak v priaznivom počasi nás Vápenná odmení krásnymi výhľadmi.

Vápenná zo Sološnice

